

Urologie

Nefrostomiekatheter

Thuis met uw nefrostomiekatheter

Inleiding

U heeft van uw arts informatie gekregen over de nefrostomiekatheter. Hier kunt u alles nog eens rustig nalezen over het plaatsen, het verzorgen en de complicaties en/of problemen van de nefrostomiekatheter.

Wat is een nefrostomiekatheter?

Een nefrostomiekatheter is een slangetje dat er voor zorgt dat de urine rechtstreeks uit de nier weg kan stromen. Dit slangetje wordt rechtstreeks in de nier geplaatst en komt door de zij naar buiten. De urine wordt vervolgens opgevangen in een urinezak.

Waarom een nefrostomiekatheter?

Het plaatsen van een nefrostomiekatheter is noodzakelijk als de urine niet goed van de nier naar de blaas kan stromen.

Dit wordt obstructie genoemd. Een van de meest voorkomende oorzaken van obstructie is een niersteen die klem zit in de urineleider.

De urine die niet langs deze steen kan blijft in de nier achter waardoor deze uitzet. Dit wordt stuwings genoemd, wat pijn kan veroorzaken. De urine kan ook geïnfecteerd raken, waarna de uroloog met spoed een nefrostomiekatheter moet plaatsen.

Andere redenen om een nefrostomiekatheter in te brengen kunnen een operatie aan de nier zijn of het ontlasten van de nier wanneer de urineleider(s) van buitenaf worden dichtgedrukt door bijvoorbeeld een tumor.

Het inbrengen van de nefrostomiekatheter

Het inbrengen van een nefrostomiekatheter gebeurt meestal poliklinisch onder plaatselijke verdoving en neemt ongeveer 30 minuten in beslag. Voor het inbrengen is het niet noodzakelijk om nuchter te zijn. Als de ingreep onder algehele narcose plaatsvindt is het echter wel noodzakelijk.

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen dan moeten deze in overleg met de uroloog eventueel gestopt te worden.

Als de ingreep poliklinisch heeft plaatsgevonden mag u een half uur na de plaatsing weer naar huis. Het is echter wel raadzaam om begeleiding mee te nemen.

Door het inbrengen van de nefrostomiekatheter kan de urine de eerste dagen wat rood zijn. U moet dan ook goed drinken, 1,5 tot 2 liter per dag, om de nier en de urinewegen goed te spoelen.

Mocht u na het inbrengen van de katheter pijnklachten hebben dan mag u hiervoor paracetamol gebruiken.

Complicaties

- Bij alle ingrepen aan de nier kan een bloeding optreden. Meestal stopt zo'n bloeding vanzelf en hoeft de uroloog niet in te grijpen.
- Soms kan de nier door de punctie gaan lekken. Er komt dan urine buiten de nier terecht. In veel gevallen lost het lichaam dit op.
- Het is mogelijk dat bij het aanprikken van de nier een darmlis wordt geraakt. Deze complicatie komt echter zelden voor.
- Hoewel de nefrostomiekatheter goed wordt vastgemaakt kan het voorkomen dat deze uit de nier valt. Soms is er dan inmiddels een kanaaltje ontstaan tussen de nier en de huid waardoor de katheter weer kan worden ingebracht. **Waarschuw direct uw uroloog als dit gebeurt.**
- Neem bij hevige pijn en/of koorts contact op met de polikliniek Urologie.

Wisseling van de nefrostomiekatheter

Een nefrostomiekatheter die met een hechting is vastgemaakt kan onder normale omstandigheden 6 tot 8 weken blijven zitten. Een katheter die met een ballon in de nier is vastgemaakt kan zelfs tot 3 maanden blijven zitten. Omdat er al een kanaal aanwezig is, zijn de wisselingen is veel gevallen eenvoudig.

De eerste nefrostomiekatheter is een katheter die met een hechting vastzit. Deze wordt bij de wissel vervangen door een katheter met een ballon.

Verzorging van de nefrostomiekatheter

- Uw partner of een andere naaste kan de verzorging van de nefrostomiekatheter vaak doen. Is dit niet mogelijk dan kunt u ook de thuiszorg inschakelen of de verzorging laten doen door de verpleegkundige op de polikliniek Urologie.
- U mag douchen, maar in bad gaan of zwemmen is niet toegestaan.
- De pleister mag een week blijven zitten. Het kan vóórkomen dat er wat afscheiding uit de insteekopening komt. Dit is een normale reactie van het lichaam op de katheter. Bij veel afscheiding moet de pleister eerder verwisseld worden.
- U kunt de insteekopening naar buiten toe schoonmaken met gaasjes en water. Gebruik geen zeep. Dep de huid droog met een gaasje en plak er een nieuwe pleister op. De verpleegkundige in het ziekenhuis legt u uit hoe dit moet.
- Om knikjes in de katheter en de urineslang te voorkomen is het verstandig om de slang vast te zetten met extra pleisters.

Katheterzakken

Er zijn twee soorten opvangzakken, een kleine beenzak en een grote nachtzak. Overdag is de kleine beenzak aan het uiteinde van de katheter met bandjes om het been bevestigd. De lengte van de slang van de beenzak is eenvoudig korter te maken, door deze op gewenste lengte af te knippen. Aan het uiteinde kunt u een nieuw koppelstukje bevestigingen.

Voor de nacht heeft u een grotere opvangzak met een langere slang nodig. Via de aftapkraan aan de onderkant van de beenzak kunt u de nachtzak aansluiten, zodat de urine doorloopt naar de nachtzak. Vergeet niet het kraantje van de beenzak open te zetten.

's Ochtends koppelt u de nachtzak weer af van de beenzak.

Vergeet niet het kraantje van de beenzak weer dicht te doen.

U kunt de nachtzak na gebruik legen en schoonspoelen met water.

Beide opvangzakken worden in principe 1 maal per week vervangen. Als een van de opvangzakken beschadigd raakt, moeilijk leeg te maken is of onaangenaam ruikt, kunt u deze eerder vervangen.

Om de beenzak leeg te maken, opent u het aftapkraantje onderaan de beenzak en laat u de urine in het toilet lopen of in een opvangkan.

Materialen

U heeft een startpakket meegekregen waar voldoende materiaal in zit voor ongeveer 4 weken. Als u nieuwe materialen nodig heeft kunt u deze bestellen bij de betreffende leverancier. In het pakket staat het telefoonnummer waar u de materialen kunt bestellen.

Wanneer moet u hulp inroepen?

In uw urineopvangzak moet altijd urine druppelen, omdat de nier 24 uur per dag urine produceert.

Wanneer er geen doorstroming van de urine via de katheter is, kunt u het volgende nagaan:

- Vertoont de katheter knikken die de afvoer verhinderen?
- Bevindt de opvangzak zich onder het niveau van de insteekopening van de katheter?
- Is de opvangzak goed aangesloten op het uiteinde van de katheter?

Als bovenstaande in orde is, dan kan de katheter verstopt zijn. Neem dan contact op met de polikliniek Urologie.

Neem ook contact op:

- bij veel pijn in de nierstreek of koorts;
- bij veel lekkage van urine langs de insteekopening;
- als de nefrostomiekatheter ondanks de bevestiging een stukje uit de nier komt of er helemaal uit valt.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, dan kunt u ze stellen tijdens het eerstvolgende bezoek of contact opnemen met:

Polikliniek Urologie		
Locatie Venlo	Routennummer 68	☎ (077) 320 68 33
Locatie Venray	Routennummer 44	☎ (077) 320 68 33

In VieCuri Medisch Centrum stimuleren we onze patiënten om meer te bewegen, zowel vóór, tijdens als ná hun ziekenhuisopname. Meer informatie: www.viecuri.nl/bewegen

VieCuri Medisch Centrum

Locatie Venlo

Tegelseweg 210
5912 BL Venlo
☎ (077) 320 55 55

Locatie Venray

Merseloseweg 130
5801 CE Venray
☎ (0478) 52 22 22

www.viecuri.nl

Bekijk uw medische gegevens op www.mijnviecuri.nl